

Kronika akademicka FA 06/2011 | FA 06/2011 | Forum Akademickie

Narodowe Centrum Nauki

Pierwsze konkursy

Tuż po utworzeniu Narodowe Centrum Nauki ogłosiło pierwsze cztery konkursy na finansowanie projektów badawczych z zakresu badań podstawowych. Na ich finansowanie NCN przeznaczyło w tym roku 300 mln zł. Terminy składania wniosków upływają 15 czerwca.

Najbardziej ogólny charakter ma skierowany do najszerszego grona zainteresowanych konkurs na finansowanie projektów badawczych, uwzględniający możliwość subwencjonowania zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji badań.

Kolejny konkurs skierowany jest do młodych badaczy, którzy dopiero rozpoczynają karierę naukową i nie posiadają stopnia doktora. – *Jakkolwiek konkursy te na pierwszy rzut oka przypominają dawne konkursy ministerialne, należy zwrócić uwagę na kilka istotnych różnic. Po pierwsze, wyraźnie inne są zasady konkursów dla młodych naukowców. W przypadku projektów badawczych dla osób rozpoczynających karierę naukową dotychczas oficjalnym kierownikiem projektu badawczego był promotor, teraz magister realizujący pracę doktorską i pracujący naukowo może samodzielnie zgłosić wniosek do konkursu. W inny sposób będą też rozliczani naukowcy z tego, jak wykorzystali przyznane im finansowanie. Dotychczas odbiór projektu odbywał się na podstawie zrealizowanej pracy doktorskiej. W nowym systemie pod uwagę będą brane uzyskane wyniki naukowe, przede wszystkim publikacje w czasopiśmie i udział w renomowanych konferencjach. Będzie też można nadal korzystać z finansowania, jeśli w trakcie trwania projektu jego kierownik obronił doktorat* – mówi prof. Andrzej Jajszyzyk, dyrektor NCN.

W trzecim konkursie młodzi doktorzy będą mogli otrzymać grant o wartości do miliona złotych. Środki te mogą przeznaczyć na utworzenie własnego zespołu i warsztatu badawczego. – *Szansę w tym konkursie będą mieli wyłącznie najlepsi* – komentuje prof. Jajszyzyk.

Ostatni z ogłoszonych konkursów dotyczy finansowania międzynarodowych projektów badawczych niewspółfinansowanych przez inne instytucje. – *Polscy uczestnicy międzynarodowych projektów badawczych niewspółfinansowanych będą mogli uzyskać dofinansowanie nie tylko w przypadku już podpisanej umowy z partnerem zagranicznym, ale także wtedy, gdy podpisali jedynie list intencyjny* – tłumaczy dyrektor NCN.

Zgłoszenia projektów badawczych będą musiały zawierać opisy badań zarówno w języku polskim, jak i w angielskim. Projekty z zakresu nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce mogą zawierać opisy angielskojęzyczne w postaci skróconej. – *Użycie języka angielskiego pozwoli na włączenie ekspertów z zagranicy w proces recenzowania wniosków* – komentuje dyrektor NCN. Nowym elementem jest możliwość składania wniosków o granty przez przedsiębiorstwa. Ważną zmianą jest wprowadzenie panelowego systemu oceniania wniosków przez zespoły ekspertów wyłonione przez Radę NCN. Zdaniem prof. Jajszyzyka, pozwoli to na rzetelniejszą ocenę najlepszych projektów, zmniejszy się bowiem ryzyko pewnej przypadkowości ocen recenzentów działających indywidualnie.

Wysoką jakość obsługi projektów zarówno w procesie ich kwalifikowania, realizacji, jak i rozliczania, ma, zdaniem szefa NCN, gwarantować grupa świetnie przygotowanych koordynatorów dyscyplin. Zostali oni wyłonieni w otwartych konkursach, a każdy posiada stopień doktora. Narodowe Centrum Nauki odeszło od dyscyplinarnego podejścia do konkursów o granty, zastępując je dużo szerszymi „panelami” obejmującymi grupy dyscyplin i kładąc nacisk na podejście interdyscyplinarne.

Rada NCN podzieliła cały obszar wiedzy na 25 paneli, zgrupowanych w trzech działach: nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, w której pracuje 6 paneli (oznaczonych symbolami HS1-HS6); nauk ścisłych i technicznych – 10 paneli (ST1-ST10) oraz nauk o życiu – 9 paneli (NZ1-NZ9). Prof. Michał Karoński, przewodniczący Rady NCN, tak tłumaczy przyjęty przez nią podział nauk: – *Tę sprawę zaplanował za nas ustawodawca. W myśl ustawy musimy ograniczyć się do trzydziestu dyscyplin lub grup dyscyplin. Drugim wzorem był podział przyjęty przez Europejską Radę Badań (ERC), który staraliśmy się dopasować do naszych warunków*.

Konkursy są definiowane przez członków Rady NCN, złożonej z wybitnych uczonych reprezentujących różne

obszary wiedzy. Rada decyduje też o podziale środków na poszczególne konkursy, a także definiuje priorytety. Jeszcze w tym roku NCN ogłosi kolejne konkursy, m.in. dla wybitnych badaczy i na stypendia dla doktorantów.

PK

Informacje o działalności NCN, w tym o ogłoszonych konkursach, można znaleźć na stronie www.ncn.gov.pl.

□